

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, 1290 Grosuplje	VARNOSTNI LIST ETERIČNO OLJE LIMONA BIO	Stran: 1 /8
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 21.3.2016 Številka revizije: 3	Datum izdaje: 12.9.2014

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

1.1 IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA:

Trgovsko ime pripravka: ETERIČNO OLJE LIMONA BIO

Latinsko ime: Citrus limon

EINECS št: 284-515-8

Številka artikla: S2059G

1.2 UPORABA SNOVI ALI PRIPRAVKA

Izdelek se uporablja za odišavljanje prostorov, aromaterapijo, odišavljanje kopeli in podobno.

1.3 PODATKI O DOBAVITELJU:

FAVN, d.o.o., Adamičeva 51,

SI-1290 Grosuplje,

tel.: 01 43 63 188,

fax: 01 43 63 189

e-pošta: info@favn.si

1.4 TELEFONSKA ŠTEVILKA ZA NUJNE PRIMERE:

Od 8:00 do 16:00 FAVN, d.o.o. Tel.: 01 43 63 188,

Izven delovnega časa (po 16:00): 112

V primeru lažje zastrupitve se posvetujte z osebnim zdravnikom, v primeru težje pa pokličite št. 112

2. UGOTOVITVE NEVARNOSTI

2.1 RAZVRSTITEV SNOVI ALI ZMESI:

2.1.1 Smernice 67/548/EGS oz 1999/45/ES

/

2.1.2 Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

Vnetljiva tek..3	H226 Vnetljiva tekočina in hlapi.
Akutna strupenost, vdihavanje1	H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.
Draženje kože 2	H315 Takoj poiščite zdravniško pomoč/oskrbo.
Preobčutljivost kože 1	H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.
Nevarnost za vodno okolje, kronično 1	H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

Posebna navodila glede nevarnosti za človeka in okolje: Produkt je treba označiti na osnovi postopka izračuna splošne smernice za razvrščanje zmesi v zadnji veljavni izdaji.

Sistem klasifikacije: Klasifikacija ustreza aktualnim seznamom ES, vendar je dopolnjena s podatki iz strokovne literature in s podatki dobaviteljev.

2.2 ELEMENTI ETIKETE

Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

Piktogrami:		
Opozorilo:	Nevarno	
Nevarnost:	H226 H304 H315 H317 H410	Vnetljiva tekočina in hlapi. Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno. Takoj poiščite zdravniško pomoč/oskrbo. Lahko povzroči alergijski odziv kože. Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.
Previdnostni stavki:	P210 P273 P280 P301 + P310 P302 + P352 P501	Hraniti ločeno od vročine/isker/odprtega ognja/vročih površin. – Kajenje prepovedano. Preprečiti sproščanje v okolje. Nositi zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščito za oči/zaščito za obraz. PRI ZAUŽITJU: Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika. PRI STIKU S KOŽO: umiti z veliko mila in vode. Odstraniti vsebino/posodo ...
Nevarne sestavine:	D Limonene, beta Pinene, gamma terpinene, alpha Pinene, Citral, alpha Terpinene, Myrcene	
Druge nevarnosti:	Ni	

3. SESTAVA IN PODATKI O SESTAVINAH

Eterično olje: Limona BIO (Citrus limon), CAS št: 8008-56-8, 84929-31-7

3.1 ZMESI:

3.1.1 Nevarne sestavine

Kemijsko ime	CAS št.	Konc. (%)	Razvrstitev 67/548/EEC ali 1999/45/EC	Razvrstitev 1272/2008/EC
D Limonene	5989-27-5	≤ 78,00 %	N, Xi, R10, R38, R43, R50/53	Vnetljiva tek. 3 – H226 Nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Draženje kože 2 – H315 Preobčutljivost kože 1- H317 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410
Beta Pinene	18172-67-3	≤ 17,00 %	N, Xn, R43, R50/53, R65	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Preobčutljivost kože 1, H317 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410
Gamma terpinene	99-85-4	≤ 12,00 %	Xn, R65	Vnetljiva tek. 3, H226 Nevarnost pri vdihavanju 1, H304
Alpha Pinene	7785-26-4	≤ 4,00 %	N, Xn, R43, R50/53, R65	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Preobčutljivost kože 1 – H317 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410
Citral	5392-40-5	≤ 4,00 %	Xi, R38, R43	Draženje kože 2, H315 Preobčutljivost kože 1, H317
Alpha Terpinene	99-86-5	≤ 3,00 %	N, Xn, R22, R51/53, R65	Vnetljiva tek. 3, H226 Akutna strupenost, oralno 4, H302 Nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, kronično 2, H411
Myrcene	123-35-3	≤ 3,00 %	Xn, R52/53, R65	Vnetljiva tek. 3 - H226 Nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Nevarnost za vodno okolje kronično 3, H412

Dodatni napotki: Besedilo k navedenim napotkom za nevarnosti je razvidno iz oddelka 16.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 OPIS UKREPOV ZA PRVO POMOČ:

Vdihavanje:

Poskrbite za zadostno dovajanje svežega zraka in zaradi varnosti obiščite zdravnika. V primeru nezvesti poskrbite za položaj in prevoz v stabilnem bočnem položaju.

Stik s kožo:

Takoj sperite z vodo in milom ter dobro izplaknite

Stik z očmi:

Oči z odprto očesno režo več minut izpirajte pod tekočo vodo

Zaužitje:

Pri trajajočih težavah se posvetujte z zdravnikom.

4.2 SIMPTOMI IN STRANSKI UČINKI AKUTNI IN ZAPOZNELI:

Niso znani

4.3 NAVEDBA KAKRŠNE KOLI TAKOJŠNJE OSKRBE IN POSEBNEGA ZDRAVLJENJA:

Ni znana

5. PROTIPOŽARNI UKREPI

PRIMERNA GASILNA SREDSTVA:	CO2, alkoholno obstojna pena, suhi prah, vodni curek
NEPRIMERNA GASILNA SREDSTVA:	voda
POSEBNE NEVARNOSTI PRI GAŠENJU:	ni
NASVET ZA GASILCE:	gasilna maska in nepropustna obleka

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

OSEBNI VARNOSTNI UKREPI:	Niso potrebni.
OKOLJEVARSTVENI UKREPI:	Preprečiti odtekanje v kanalizacijo in vodotoke. Če se pojavi izlitje je potrebno takoj javiti oblastem.
POSTOPKI ČIŠČENJA:	Poberite z materialom, ki veže nase tekočino (pesek; kremenka; snov, ki veže kislino; snov, ki veže vse snovi; žaganje). Kontaminiran material odstranite v skladu z oddelkom 13. Poskrbite za zadostno zračenje.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO

ZAŠČITA PRED POŽAROM IN EKSPLOZIJO:	Olje je vnetljivo, potrebno je preprečiti neposredni stik s plamenom. Kontaminirane snovi odstranimo z skladu s točko 13.
SKLADIŠČENJE:	Skladiščiti v originalni, dobro zaprti embalaži, hladnem in temnem prostoru, stran od virov vžiga in vremenskih vplivov (sonce, visoke temperature).

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO, VARNOST PRI DELU

8.1 PARAMETRI NADZORA

Meje izpostavljanja:	Proizvod ne vsebuje bistvenih količin snovi z mejnimi vrednostmi, ki jih je na delovnem mestu treba nadzorovati.
Dodatni napotki:	Dodatni napotki: za osnovo so služili ob sestavljanju veljavni sezname.

8.2 NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI

8.2.1 Ustrezen tehnični nadzor

Splošna zaščita in higienski ukrepi:	Ne hranite v bližini živil, pijač in krmil. Umazana, prepojena oblačila takoj slecite. Roke si umijte pred odmorom in ob koncu dela. Izogniti se stiku s kožo. Izogniti se stiku z očmi in s kožo.
--------------------------------------	--

8.2.2 Individualni zaščitni ukrepi, kot osebna zaščitna oprema:

Zaščita dihal:	Ni potrebno
Zaščita rok:	Zaščitne rokavice. Material, iz katerega so rokavice narejene, mora biti nepropusten in odporen proti produktu/snovi/zmesi. Material za rokavice izberite z upoštevanjem prebojnega časa, stopnje prepustnosti in degradacije.
Material za rokavice:	Izbira ustrezne rokavice ni odvisna le od materiala, temveč tudi od mnogih drugih lastnosti, zato se rokavice različnih proizvajalcev razlikujejo. Ker predstavlja produkt zmes iz več snovi, obstojnosti materiala rokavic ni mogoče predvideti. Zato morate vsake rokavice pregledati, preden jih uporabite. Barrier 02-100
Čas prodiranja skozi material za rokavice:	Natančen prebojni čas, ki ga morate upoštevati, lahko izveste pri proizvajalcu zaščitnih rokavic.
Zaščita oči:	Pri pretakanju priporočljiva zaščitna očala.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

AGREGATNO STANJE:	tekočina
VIDEZ:	transparentna rumeno-zeleno obarvana tekočina
VONJ:	karakterističen
Ph:	ni podatka
VRELIŠČE:	ni podatka
VNETIŠČE:	+53 °C
PARNI TLAK:	ni podatka
VNETLJIVOST:	vnetljivo
SAMOVNETLJIVOST:	ni
OKSIDATIVNE LAST:	ni podatka
RELATIVNA GOSTOTA:	0,845 – 0,858 g/cm ³ (20 °C)
TOPNOST V VODI:	praktično netopno v vodi
TOPNOST V DRUGIH TOPILIH:	topno v različnih organskih topilih
DRUGI PODATKI	
REFRAKCIJSKI INDEKS:	1,470 – 1,480
OPTIČNA ROTACIJA:	+55° do +75°

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

OBSTOJNOST:	2 leta ob normalnih pogojih skladiščenja
REAKTIVNOST:	ni reaktivno
NEZDRUŽLJIVOST:	stabilno pri normalnih temperaturah in tlakih.
NEVARNI PRODUKTI RAZKROJA:	niso poznani

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

Akutna toksičnost:

LD50 (podgane, peroralno) > 5000 mg/kg

LD50 (zajci, dermalno) > 5000 mg/kg

Dodatni toksikološki podatki:

Draži kožo.

Lahko povzroča preobčutljivost kože.

Obstaja možnost, da ob zaužitju ali vstopu v dihalne poti deluje toksično.

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI

OBSTOJNOST IN RAZGRADLJIVOST:

ni podatka

TOKSIČNOST ZA VODNE ORG.:

zelo strupeno za ribe

TOKSIČNOST ZA PTICE:

ni

DODATNE INFORMACIJE:

Ne dopustite, da odteče v podtalnico, v vodotoke ali v kanalizacijo. Nevarnost ogroženosti pitne vode že pri izteku manjših količin v podtalnico. V vodotokih tudi strupeno za ribe in plankton. Zelo strupeno za vodne organizme.

13. ODSTRANJEVANJE

Izdelek uporabljajte z upoštevanjem dobrih delovnih navad in ga ne izpuščajte v okolje. Odlagajte odpadke v skladu z uradnimi predpisi. Šifra odpadka (Evropski katalog odpadkov 2000/532/EC)

Ne uporabiti embalaže za shranjevanje drugih snovi in jo odstranite v skladu z lokalnimi predpisi.

14. PODATKI O PREVOZU

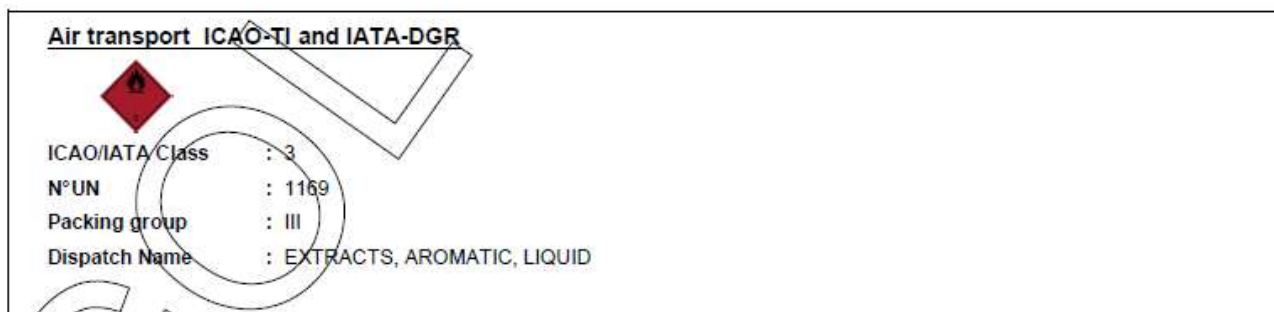
- ADR Transport po cestah in železnica

Land transport ADR/RID (Ruling on transport of dangerous goods - road and train)	
	
ADR/RID Class	: 3
N° UN	: 1169
Packing group	: III
Dispatch Name	: EXTRAITS AROMATIQUES LIQUIDES
Code Tunnel	: A,B,C,D

- IMDG Pomorski transport

Maritime transport IMDG (Ruling on transport of dangerous goods)	
	
IMDG Class	: 3
N° UN	: 1169
Packing group	: III
Dispatch Name	: EXTRACTS, AROMATIC LIQUID
Marine pollutant	: Yes

- IATA Zračni transport

14.2 POSEBNI PREVIDNOSTNI UKREPI ZA UPORABNIKA

- Glej tabelo 7.5.2 ADR*
- Varnostni ukrepi, ki se nanašajo na živila, drugih potrošnih dobrin in živalske krme.
- Med nakladanjem, prepovedano kajenje v in okoli vozila. Preverite ali je blago ustrezno zavarovano v vozilu.
- Preverite ali ima voznik varnostne predpise in obvezno opremo, če so omejitve, ki jih določa ARS presežene.

14.3 DODATNE INFORMACIJE

Customs code : 3301 13 10 00

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI / PODATKI O PREDPISIH

15.1 PREDPISI/ZAKONODAJA O ZDRAVJU, VARNOSTI IN OKOLJU, SPECIFIČNI ZA SNOV ALI ZMES

/

15.2. OCENA KEMIJSKE VARNOSTI

ni podatka

15.3. UPOŠTEVANI PREDPISI

Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006

Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi

Zakon o kemikalijah /ZKem/ (Ur. l. RS, št. [110/2003](#), [47/2004](#), [16/2008](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi (Ur. l. RS, št. [35/2005](#), [54/2007](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov (Ur. l. RS, št. [67/2005](#), [137/2006](#))

Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. [34/2008](#))

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. l. RS, št. [84/2006](#), [106/2006](#), [110/2007](#))

Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga /ADR/ (Ur. l. RS, št. [9/2007](#))

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Ur. l. RS, št. [100/2001](#), [39/2005](#), [53/2007](#))

16. DRUGE INFORMACIJE

16.1 Celotno besedilo R-stavkov, navedenih v 2. in 3. oddelku
16.2 Celotno besedilo H-stavkov, navedenih v 2. in 3. oddelku
16.3 Viri varnostnega lista
Varnostni list (CITRUS LIMON PEEL OIL), Po 1907/2006/ES